

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ «УНІВЕРСУМ»

Циклова комісія музики і хореографії

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Олексій ЖИЛЬЦОВ
« _____ » 2024 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ХОРЕОГРАФІЧНИЙ АНСАМБЛЬ

для студентів

спеціальності	024 Хореографія
освітньо-професійної програми	Хореографія
освітньо-професійного ступеня	фаховий молодший бакалавр

КИЇВСЬКИЙ СТОЛИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА	
Код ЄДРПОУ 45307966	
Програма № 3021/24	
Начальник відділу моніторингу якості освіти	
(підпис)	(підпис, ім'я, прізвище)
« _____ »	20 24 р.

Київ-2024

Розробник: Ярошевич Володимир Миколайович, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Викладач: Ярошевич Володимир Миколайович, викладач циклової комісії музики і хореографії Фахового коледжу «Універсум» Київського столичного університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні циклової комісії музики і хореографії

Протокол від 03 січня 2024 року № 6

Голова циклової комісії Тетяна РОМАНОВА

Робочу програму перевірено

«___» _____ 2024 р.

Заступник директора з навчально-методичної роботи Оксана ГОЛОВЧАНСЬКА

Заступник директора з навчальної роботи Оксана КАЛАШНИК

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис предмета навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика навчальної дисципліни
	Денна форма навчання
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання	українська
Загальний обсяг кредитів/годин	2/60
Курс	3
Семестр	6
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	28
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	15
Самостійна робота	13
Форма контролю	залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення курсу є поглиблене оволодіння школою класичного, народно-сценічного, сучасного танцю; засвоєння студентами практичних навичок в області організації та проведенні учбової, репетиторської, постановочної, виховної роботи з хореографічним ансамблем; розвиток творчих здібностей кожного студента; формуванню професійних якостей керівника творчого колективу; вдосконалення виконавських умінь і навичок, отриманих під час вивчення інших спеціальних дисциплін.

Основними завданнями курсу є:

- формування навичок ансамблевого танцювання;
- розвиток техніки виконання в області класичного, народно-сценічного, сучасного танців;
- вдосконалення хореографічної майстерності майбутнього викладача;
- формування навичок артистичної та індивідуальної майстерності;
- розвиток образно-пластичного мислення, хореографічної пам'яті, творчо-хореографічних здібностей, умінь та навичок (інтерпретація, імпровізація та створення хореографічних творів);
- формування навичок участі у концертних заходах, конкурсах, фестивалях хореографії;
- формування навичок самостійної роботи над технікою та манерою виконання програмних танців;
- формування стійкої мотивації до вдосконалення творчих можливостей, виховання моральної, естетичної художньо-виконавської культури та педагогічної майстерності.

Дисципліна «Хореографічний ансамбль», як обов'язкова компонента освітньої програми, забезпечує оволодіння студентами фаховими компетентностями і досягнення ними програмних результатів навчання за відповідною освітньо-професійною програмою:

«Хореографія» (ОС фаховий молодший бакалавр)

Номер в освітній програмі	Зміст компетентності	Номер теми, що розкриває зміст компетентності
<i>Фахові компетентності</i>		
ФК 2	Спроможність застосовувати знання з історії та теорії хореографічного мистецтва, української, зарубіжної музичної літератури, майстерності актора в професійній діяльності.	1 - 6
ФК 5	Здатність застосовувати на практиці прийоми танцювальної техніки з класичного, народно-сценічного танцю, сучасної хореографії та інших видів хореографічного мистецтва у професійній діяльності.	1 - 6
ФК 6	Готовність застосовувати знання з методики викладання фахових дисциплін для формування професійних компетентностей здобувачів освіти на заняттях у хореографічному класі.	1 - 6
ФК 7	Здатність планувати, організовувати, координувати, контролювати та оцінювати діяльність і взаємодію суб'єктів хореографічного процесу.	1 - 6
ФК 8	Володіння формами організації хореографічної діяльності дітей різних вікових категорій.	1 - 6
ФК 9	Здатність до розуміння процесу композиційно-цілісного створення художнього образу на основі емоційно-чуттєвого сприйняття музичної форми та базових знань хореографічних засобів втілення.	1 - 6
ФК 13	Здатність використовувати обладнання, устаткування, матеріали, технічні засоби та інформаційні технології для реалізації практичних завдань в галузі професійної діяльності.	1 - 6
ФК 14	Спроможність аналізувати та критично оцінювати твори хореографічного мистецтва;	1 - 6

	чітко формулювати задачі до власної постановочної та виконавської діяльності; володіння науковим тезаурусом.	
<i>Предметні компетентності</i>		
	Спроможність створювати хореографічні номери, враховуючи стильові особливості в хореографії.	1- 6
	Спроможність проектувати форми і методи навчання та виховання засобами хореографічного мистецтва.	1- 6
	Здатність ефективно використовувати у практичній діяльності форми, методи, засоби хореографічного виховання і навчання.	1 - 6
	Здатність здійснювати музично-теоретичний, історико-стильовий, технічно- виконавський аналіз постановочного хореографічного матеріалу.	1 - 6
	Здатність усвідомлювати важливість знання та значення базової хореографічної термінології.	1 - 6
	Спроможність демонструвати предметну та сучасну базу знань.	1 - 6
	Спроможність до високохудожнього виконання хореографічних творів різних видів хореографії.	1 - 6

3. Результати навчання за дисципліною

Вивчення навчальної дисципліни передбачає досягнення наступних результатів:

- використовувати знання з історії світового та українського хореографічного мистецтва у взаємозв'язку із сучасною художньою творчістю (ПРН 2);
- демонструвати професійні уміння з різних видів хореографії, артистизм, виконавську майстерність (ПРН 3);
- володіти методикою організації та керівництва дитячим хореографічним колективом (ПРН 6);
- володіти методикою професійно-орієнтованих дисциплін спеціальності в галузі класичного, дуетно-класичного, народно-сценічного, історико-побутового, сучасного танцю, композиції та постановки танцю; володіти термінологією хореографічного мистецтва, його понятійно-категоріальним апаратом (ПРН 8);
- володіти основами методології творчого процесу; основами музичного та художньо-сценічного оформлення хореографічного номера (ПРН 10);
- використовувати оптимальні засоби, підвищення особистісного фахового рівня (ПРН 11);
- проводити репетиційну та постановочну роботу із танцівниками різних вікових груп (ПРН 12);
- здійснювати постановки концертних номерів, володіти технікою виконавської майстерності та втілювати сценічний образ засобами хореографії (ПРН 13);
- використовувати різні форми творчої роботи (виступи в ансамблі, виконання сольних партій), забезпечувати на високому професійному рівні власну виконавську діяльність (ПРН 15);
- аналізувати та узагальнювати світовий досвід в сфері професійної діяльності (ПРН 18);

- демонструвати лідерські якості, здатність до розкриття особистісно-творчого потенціалу та самореалізації в професійній діяльності, методики, спрямовані на удосконалення професійної діяльності (ПРН 19);
- володіння понятійно-категоріальним апаратом класичного, народно-сценічного та сучасного танцю;
- знання ділової етики та дисципліни у професійному хореографічному колективі;
- оволодіння основами постановочної, репетиційної та виконавської діяльності у хореографічному ансамблі;
- вміння виконувати хореографічні постановки або окремі елементи з класичної спадщини й зразків народної і сучасної хореографії;
- вміння розробляти постановочний план й здійснювати хореографічну постановку в хореографічному ансамблі класичного, народно-сценічного, сучасного танцю;
- вміння вести репетиційну роботу;
- використання отриманих виконавських навичок і вмінь у репетиційній та викладацькій діяльності.

4. Тематичний план навчальної дисципліни

Назва змістових модулів, тем	Розподіл годин між видами робіт					
	Аудиторна:			Модульний контроль	С.р.	СК
	Всього	Лекції	Практичні			
Змістовий модуль I Академічний репертуар класичної спадщини						
Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Хореографічний ансамбль». Специфіка роботи в хореографічних ансамблях різного напрямку.	2	2				
Тема 2. Хореографічна діяльність ансамблю класичного танцю. Постановка композиція (малої форми) з репертуару класичної спадщини.	8		6		2	
Тема 3. Постановка концертних номерів з репертуару класичної спадщини.	10		6		4	
Модульний контроль	2			2		
Семестровий контроль	7					7
Разом за змістовим модулем I	29	2	12	2	6	7
Змістовий модуль II Народно-сценічний, характерний (академічний) та сучасний репертуар						
Тема 4. Хореографічна діяльність ансамблю народного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) в характері українського танцю.	6		4		2	
Тема 5. Постановка концертних номерів народно-сценічного танцю.	6		4		2	
Тема 6. Хореографічна діяльність ансамблю сучасного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) на основі modern, jazz та contemporary танцю.	9		6		3	
Модульний контроль	2			2		
Семестровий контроль	8					8
Разом за змістовим модулем II	31	-	14	2	7	8
Всього	60	2	26	4	13	15
Форма контролю	залік					

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Академічний репертуар класичної спадщини.

Тема 1. Мета та завдання дисципліни «Хореографічний ансамбль».

Специфіка роботи в хореографічних ансамблях різного напрямку.

Поняття «Хореографічний ансамбль». Мета, завдання курсу «Хореографічний ансамбль». Напрямки хореографічного мистецтва. Класичний танець, народно-сценічний танець, сучасна хореографія. Характеристика та аналіз різних ансамблевих композицій і музики.

Тема 2. Хореографічна діяльність ансамблю класичного танцю.

Постановка композиція (малої форми) з репертуару класичної спадщини.

Ознайомлення зі зразками академічного (класичного) репертуару. Характеристика та аналіз форми та музики ансамблевої композиції класичного танцю.

Вивчення ансамблевої композиції, відпрацювання техніки виконання, акторської майстерності, образності танцю.

Тема 3. Постановка концертних номерів з репертуару класичної спадщини.

Освоєння техніки виконання елементів і рухів класичного танцю. Розвиток гнучкості, виворітності, кроку, апломбу, пальцевої техніки і техніки обертання (на місці, по діагоналі, по колу).

Постановка концертних номерів з репертуару класичної спадщини, а також студентських робіт на матеріалі класичного танцю.

Рекомендовані джерела:

Основна: 1,5

Орієнтовний репертуар

- 1.Варіація Сюзанни з балету «Весілля Фігаро». за мотивами однойменної опери В.А. Моцарта.
- 2.Варіація подруг або варіація Лізи(II акт) з балету Гортеля «Марна пересторога»
- 3.Варіація ляльки з балету Л. Деліба «Сільвія»

4.Варіація Карла і Франца з балету А. Рехвіашвілі «Віденський вальс»

5.Варіація з балету М. Равеля «Болеро»

6.Варіація з балету Л.Мінкуса «Пахіта»

Змістовий модуль II

Народно-сценічний, характерний (академічний) та сучасний репертуар.

Тема 4. Хореографічна діяльність ансамблю народного танцю.

Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) в характері українського танцю.

Ознайомлення зі зразками академічного народно-сценічного репертуару. Характеристика та аналіз окремих концертних номерів (танців) провідних колективів України. Характеристика та аналіз ансамблевих композицій і музики. Національний колорит досліджуваного хореографічного матеріалу.

Вивчення ансамблевої композиції у характері українського танцю, відпрацювання техніки виконання, акторської майстерності, образності танцю.

Тема 5. Постановка концертних номерів народно-сценічного танцю.

Поглиблене вивчення і освоєння методики виконання рухів і комбінацій народно-сценічного танцю різних національностей: техніка виконання дрібних вистукувань, обертів, чоловічих комбінацій на присядки й хлопавки, суто національних рухів і трюкової лексики.

Постановка концертних номерів для розширення кругозору в області фольклорного, народно-сценічного та характерного (академічного) танцю. Реалізація умінь і навичок студентів.

Орієнтовний репертуар

1.Хореографічна постановка «Подільночка», за хореографічною композицією П. Вірського.

2.Жартівливий танець «Ляльки», за хореографічною композицією П. Вірського.

3.Хореографічна постановка «Горлиця», за хореографічною композицією Є. Зайцева.

- 4.Хореографічна постановка «Чумацькі радощі», за хореографічною композицією П. Вірського.
- 5.Хореографічна постановка «Ходить гарбуз по городу», за хореографічною композицією К. Василенко.
- 6.Хореографічна постановка «Зелене жито», за хореографічною композицією Г. Клокова.

Тема 6. Хореографічна діяльність ансамблю сучасного танцю.

Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) на основі modern, jazz та contemporary танцю.

Вивчення спеціальних вправ в стилі джаз і модерн-танцю для розвитку опорно-рухового апарату і фізичних даних студентів: силового комплексу, розтяжок, обертань і просувань, стрибкових комбінацій, великих стрибків.

Постановка танцювальних номерів на сучасну тематику в стилі джаз і модерн танцю. Реалізація студентських хореографічних номерів сучасної хореографії.

Рекомендовані джерела:

Основна: 2,,4

Додаткова: 4

6. Контроль навчальних досягнень
6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

№ п/п	Вид діяльності	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль I		Модуль II	
			Кількість одиниць	Максимальна кількість балів	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів
1.	Відвідування лекційних занять	1	1	1	-	-
2.	Відвідування практичних занять	1	6	6	7	7
3.	Робота на практичному занятті	10	6	60	7	70
4.	Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	3	15
5.	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25
		Разом		102		117
Максимальна кількість балів: $102+117=219$						
Розрахунок коефіцієнта: $219/100 = \mathbf{2,19}$						

6. 2. Шкала відповідності оцінок за практичні заняття

Бали	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
10	Студент технічно правильно виконує вправи екзерсисів всіх видів танцю як біля опори так і на середині зали: виворотно, з натягнутими стопами й колінами, піднімає ноги на рівень 90° і вище. Демонструє правильну постановку корпусу, ніг, рук, голови. Точно координує рухи, регулює їх по швидкості, силі, амплітуді. Розвиває пластичність виконання та яскраво розкриває національний характер комбінацій. Вільно володіє хореографічним тезаурусом.
9	Студент на високому художньому рівні демонструє техніку всіх видів танцю. Методично вірно виконує рухи екзерсису у відповідних характерах (плавно, різко, сильно, уривчасто і т.п.) та метро-ритмічних розкладках. Виконує танцювальні комбінації технічно, музично та емоційно виразно.
8	Презентований студентом рівень виконавських умінь та навичок характеризується як високий. Він чітко й точно демонструє окремі рухи та комбінації під рахунок і під музичний супровід. Демонструє гарний апломб в позах танцю та динаміці окремих рухів. Акуратно використовує елементи художнього забарвлення рухів у виконавській практиці. Швидко координує елементи екзерсису.
7	Студент демонструє достатній рівень сформованості вмінь і навичок у відтворенні танцювальних комбінацій екзерсису. Вільно володіє хореографічною термінологією, але недостатньо повно розкриває характер окремих вправ на середині зали.
6	Студент засвідчує належний рівень хореографічної підготовки, точність виконання екзерсису, але допускає незначні помилки у виконання окремих вправ танцю, не в повній мірі демонструє виразність та характер рухів.
5	Студент демонструє вміння виконувати комбінації екзерсису, досить повно розкриває характер виконання рухів на середині зали, при цьому не припускає суттєвих помилок, але йому бракує володіння танцювальною технікою.
4	Студент володіє навичками та вміннями виконання рухів екзерсису, але недостатня хореографічна підготовка заважає правильному виконанню деяких вправ. Допускає суттєві помилки у хореографічній термінології.
2-3	Виконання танцювальних комбінацій на низькому рівні. Допущені помилки при виконанні комбінацій, що не відтворюють поставлені завдання
1	Студент не знає програмного матеріалу.

6.3. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	Академічний контроль	Бали
Змістовий модуль I. Академічний репертуар класичної спадщини		
1. Хореографічна діяльність ансамблю класичного танцю. Постановка композиція (малої форми) з репертуару класичної спадщини (6 год)	1. Відпрацювання студентами складних рухів і комбінацій в ансамблевій композиції на основі академічного (класичного) танцю. 2. Відпрацювання техніки виконання, акторської майстерності, образності тощо 3. Занотувати у зошит для самостійних робіт схематичні малюнки (згідно прийнятої системи запису танцю) та рухи по фігурам вивченої композиції танцю.	5
2. Постановка концертних номерів з репертуару класичної спадщини (8 год)	1. Вивчити на вибір студентів одну жіночу (чоловічу) варіацію, адажію чи окремого дивертисменту з балетів класичної спадщини. 2. Відпрацювання техніки складних рухів і комбінацій. 3. Відпрацювання акторської майстерності, образності танцю. 4. Занотувати у зошит для самостійних робіт схематичні малюнки (згідно прийнятої системи запису танцю) та рухи по фігурам вивченої композиції танцю.	5
Змістовий модуль II Народно-сценічний, характерний (академічний) та сучасний репертуар		
3. Хореографічна діяльність ансамблю народного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) в характері українського танцю (4 год)	1. Відпрацювання техніки складних рухів і комбінацій в характері українського танцю. 2. Занотувати у зошит для самостійних робіт схематичні малюнки (згідно прийнятої системи запису танцю) та рухи по фігурам вивченої композиції танцю.	5

4. Постановка концертних номерів народно-сценічного танцю (6 год)	1. Відпрацювання техніки складних рухів і комбінацій.	5
	2. Створити ансамблеву композицію з основних рухів народно-сценічного танцю	5
	3. Створити невеличкий етюд на базі вже вивчених рухів на матеріалі народно-сценічного танцю (до 8 осіб).	5
5. Хореографічна діяльність ансамблю сучасного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) на основі modern, jazz та contemporary танцю (4 год)	1. Відпрацювання студентами складних рухів і комбінацій в стилі modern, jazz або contemporary танцю.	5
	2. Постановка своєї ансамблевої композиції або невеличкого етюду на сучасну тематику в стилі modern, jazz або contemporary	
Разом: 13 год.	Разом:	35

Критерії оцінки результатів самостійної роботи

У процесі виконання самостійної роботи викладач оцінює:

- своєчасність виконання навчальних завдань;
- повний обсяг їх виконання;
- якість виконання навчальних завдань;
- самостійність виконання;
- творчий підхід у виконанні завдань;
- ініціативність у навчальній діяльності.

Максимальна кількість балів за виконану роботу – 5.

6. 4. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у формі:

- практичного показу постановок концертних номерів з академічного (класичного) репертуару;
- практичного показу постановок концертних номерів з народно-сценічного та сучасного репертуару.

Критерії і норми оцінювання модульної (контрольної) роботи

Максимальна кількість балів - 25	Критерії оцінювання
20 – 25	Завдання виконані технічно якісно і художньо , що відповідає всім вимогам (90% - 100% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
15 – 19	Завдання виконані якісно з достатньо грамотним рівнем виконання, з невеликими недоліками як в технічному так і художньому плані (75% - 89% виконання усіх розділів модульної (контрольної) роботи).
10– 14	Завдання виконані з середньою технічною підготовкою та недостатнім знанням з методики вивчених рухів (50% - 74% виконання всіх розділів модульної (контрольної) роботи).
1 - 9	Завдання не виконано: комплекс недоліків, що є наслідком нерегулярних занять, невиконання програми з курсу навчальної дисципліни (виконання 49% усіх розділів модульної (контрольної) роботи).

6. 4. Шкала відповідності оцінок навчальних досягнень студентів

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з, можливими, незначними недоліками.
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок.
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок.
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків достатній для подальшого навчання або професійної діяльності.
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь).
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання.
F	1 - 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни.

6. 5. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Залік. Виставляється за результатами набраних балів.

7. Навчально-методична карта дисципліни

Разом: 60 год., VI сем.: лекції – 2 год., практичні заняття – 26 год., самостійна робота – 13 год., модульний контроль – 4 год., семестровий контроль – 15 год.

Семестр	V семестр		
Модуль	Змістовний модуль I		
Назва модулю	Академічний (класичний) репертуар класичної спадщини		
	1	2	3
Теми лекційних занять	Мета та завдання дисципліни «Хореографічний ансамбль». Специфіка роботи в хореографічних ансамблях різного напрямку.		
Теми практичних занять		Хореографічна діяльність ансамблю класичного танцю. Постановка композиція (малої форми) з репертуару класичної спадщини.	Постановка концертних номерів з репертуару класичної спадщини.
Самостійна робота	п. 6.2.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 1		

Семестр	II семестр		
Модуль	Змістовний модуль II		
Назва модулю	Народно-сценічний, характерний (академічний) та сучасний репертуар		
	4	5	6
Теми практичних занять	Хореографічна діяльність ансамблю народного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) в характері українського танцю.	Постановка концертних номерів народно-сценічного танцю.	Хореографічна діяльність ансамблю сучасного танцю. Постановка ансамблевої хореографічної композиції (малої форми) на основі modern, jazz та contemporary танцю.
Самостійна робота	п. 6.2.		
Види поточного контролю	Модульна контрольна робота № 2		
П К	Залік		

8. Рекомендована література

Основна література:

1. Васірук С.О. Класичний танець: навч.-метод. посібник, Івано-Франківськ, 2019р. С.43-45
2. Максименко А.І. Становлення народно-сценічного танцю в системі хореографічної і педагогічної освіти / А.І. Максименко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Суми: СумДПУ, 2018.С.122
3. Мартиненко Олена. Методика роботи з хореографічним колективом: теорія і практика : підручник для здобувачів першого рівня вищої освіти спеціальностей 024 Хореографія, 014 Середня освіта (Хореографія). Мелітополь: Видавничий будинок Мелітопольської міської друкарні, 2020. 390 с.

Додаткова:

1. Зайцев Є.В. Основи народно-сценічного танцю. Навчальний посібник для вищих навчальних закладів культури і мистецтв I-IV рівнів акредитації / Є.В. Зайцев, Ю.В. Колесниченко. – Вінниця: НОВА КНИГА, 2018
2. Зубатов С. Методика викладання хореографічних дисциплін. Підручник/ С.Зубатов. – К.: КНУКіМ, 2018.
3. Максименко А.І. Становлення народно-сценічного танцю в системі хореографічної і педагогічної освіти / А.І. Максименко // Педагогічні науки : зб. наук. праць. – Суми: СумДПУ, 2019
4. Маншилін О. Становлення американського танцю модерн. Творчість Доріс Хамфрі / О. Маншилін // Просценіум: театрознавчий журнал.— 2018